

**TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HOÁ HÀ NỘI
KHOA QUẢN LÝ VĂN HOÁ - NGHỆ THUẬT**

NGUYỄN THỊ HỒNG HẠNH

**CÔNG TÁC GIA ĐÌNH Ở HUYỆN PHÙ YÊN
TỈNH SƠN LA - NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA HIỆN NAY**

**KHÓA LUẬN ĐẠI HỌC
NGÀNH QUẢN LÝ VĂN HÓA**

Người hướng dẫn khoa học: TH.S. NGUYỄN THANH XUÂN

Hà Nội - 2014

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình triển khai thực hiện khóa luận, tôi đã thường xuyên nhận được sự giúp đỡ, chỉ bảo tận tình của các thầy cô giáo trong Khoa Quản lý Văn hóa – Nghệ thuật – trường Đại học Văn hóa Hà Nội. Đặc biệt, tôi xin bày tỏ sự cảm ơn sâu sắc tới giảng viên hướng dẫn ***Th.s Nguyễn Thanh Xuân*** – Người trực tiếp hướng dẫn đề tài.

Đồng thời tôi xin chân thành cảm ơn Phòng Đào tạo, trường Đại học Văn hóa Hà Nội, Trung tâm thư viện Quốc gia, trung tâm thư viện Đại học Văn hóa Hà Nội đã tạo điều kiện cung cấp thông tin, số liệu giúp tôi hoàn thành khóa luận này. Tuy đã có nhiều cố gắng nhưng chắc chắn khóa luận của tôi vẫn còn nhiều thiếu sót, hạn chế. Tôi rất mong nhận được những nhận xét và đóng góp của các thầy cô giáo.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Hà Nội, ngày 15 tháng 5 năm 2014

Sinh viên

Nguyễn Thị Hồng Hạnh

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	3
1. Lý do chọn đề tài.....	5
2. Mục đích nghiên cứu.....	6
3. Phạm vi nghiên cứu.....	7
4. Đối tượng nghiên cứu.....	7
5. Phương pháp nghiên cứu.....	7
6. Bố cục	6
CHƯƠNG 1. VAI TRÒ, CHỨC NĂNG CỦA GIA ĐÌNH VÀ CÔNG TÁC GIA ĐÌNH HIỆN NAY	8
1.1. Khái niệm và chức năng của gia đình.	8
1.2. Tầm quan trọng của gia đình.	13
1.3. Chức năng và nhiệm vụ của công tác gia đình.....	15
1.4. Giới thiệu khái quát về huyện Phù Yên, tỉnh Sơn La.	17
CHƯƠNG 2. THỰC TRẠNG HOẠT ĐỘNG CÔNG TÁC GIA ĐÌNH Ở HUYỆN PHÙ YÊN TỈNH SƠN LA.	20
2.1. Cơ cấu tổ chức, chức năng và nhiệm vụ của phòng văn hóa huyện Phù Yên, tỉnh Sơn La.	20
2.2. Công tác xây dựng nếp sống mới trong các gia đình ở huyện Phù Yên, tỉnh Sơn La.....	24

2.3. Công tác tuyên truyền về tổ chức việc ma chay, cưới hỏi ở huyện Phù Yên, tỉnh Sơn La.	29
2.4. Công tác giải quyết việc phòng tránh bạo lực gia đình ở huyện Phù Yên, tỉnh Sơn La.....	36
2.5. Công tác phòng chống các tệ nạn xã hội ở huyện Phù Yên, tỉnh Sơn La....	43
2.6. Đánh giá hoạt động công tác gia đình ở huyện Phù Yên, tỉnh Sơn La.....	45
2.6.1. Những kết quả đã đạt được.....	45
2.6.2. Những tồn tại hạn chế.....	48
CHƯƠNG 3. NHỮNG GIẢI PHÁP ĐỐI VỚI CÔNG TÁC GIA ĐÌNH Ở HUYỆN PHÙ YÊN, TỈNH SƠN LA GIAI ĐOẠN HIỆN NAY	51
KẾT LUẬN.....	57
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	59

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Trải qua nhiều thế hệ, gia đình Việt Nam được hình thành và phát triển với những chuẩn mực giá trị tốt đẹp góp phần xây dựng bản sắc văn hóa dân tộc. Quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập kinh tế quốc tế tạo ra nhiều cơ hội và điều kiện để gia đình Việt Nam phát triển, đồng thời cũng đặt gia đình và công tác gia đình trước nhiều khó khăn, thách thức. Do đó, xây dựng văn hóa gia đình và phát triển mô hình phòng, chống bạo lực gia đình là vấn đề quan trọng trong công tác xây dựng đời sống văn hóa ở cơ sở, đòi hỏi sự quan tâm của Đảng, Nhà nước và toàn xã hội.

Gia đình là tế bào của xã hội, do đó, văn hóa gia đình đóng vai trò quan trọng trong vấn đề giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa truyền thống dân tộc. Ở thời đại nào văn hóa gia đình cũng là nền tảng cho văn hóa xã hội. Văn hóa gia đình giàu tính nhân văn, nhân bản, đề cao giá trị đạo đức, xây dựng nếp sống văn hóa trật tự, kỷ cương, hun đúc tâm hồn, bản lĩnh cho con người trong từng tế bào của xã hội. Bởi vậy, gia đình tốt là bảo đảm cho dân giàu, nước mạnh, xã hội lành mạnh và văn minh. Văn hóa gia đình là một bộ phận, là cái “gốc” của văn hóa làng, văn hóa nước. Cho nên, việc đẩy mạnh phong trào xây dựng gia đình văn hóa không thể tách rời việc nghiên cứu, xem xét, đánh giá từ góc độ văn hóa gia đình. Nghĩa là, cuộc vận động xây dựng gia đình văn hóa và tiêu chí gia đình văn hóa hiện nay phải dựa trên những giá trị văn hóa truyền thống của gia đình Việt Nam. Đồng thời trong quá trình xây dựng gia đình văn hóa phải biết giữ gìn, phát huy bản sắc văn hóa dân tộc. Đó là cơ sở xây dựng tư tưởng, đạo đức lối sống tốt đẹp, xây dựng đời sống văn hóa lành mạnh từ trong mỗi gia đình, lấy gia đình làm “pháo đài” chống lại sự xâm nhập của các tệ nạn xã hội và những tác động xấu từ mặt trái của cơ chế

thị trường. Xây dựng gia đình văn hóa là xây dựng mô hình gia đình Việt Nam hiện đại, phù hợp với tiến trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập kinh tế quốc tế. Mục tiêu chúng ta cần vươn tới và thực hiện là xây dựng gia đình văn hóa truyền thống, hiện đại. Xây dựng gia đình văn hóa là vừa phải kế thừa và phát huy những giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của gia đình Việt Nam, vừa kết hợp với những giá trị tiên tiến của gia đình hiện đại để phù hợp với sự vận động phát triển tất yếu của xã hội. Tất cả nhằm hướng tới thực hiện mục tiêu làm cho gia đình thực sự là tế bào lành mạnh của xã hội, là tổ ấm của mỗi người.

Nhận thức được tầm quan trọng và cấp thiết của hoạt động công tác gia đình đối với sự phát triển không chỉ riêng huyện Phù Yên mà còn góp phần thúc đẩy sự đi lên, tiến bộ của tỉnh Sơn La và của cả đất nước. Qua một thời gian ngắn trực tiếp tìm hiểu hoạt động xây dựng công tác gia đình, gia đình văn hóa ở các xã thuộc huyện Phù Yên, do phòng Văn hóa-Thông tin huyện triển khai thực hiện, tôi đã chọn đề tài “ *Công tác gia đình ở huyện Phù Yên tỉnh Sơn La - Những vấn đề đặt ra hiện nay*” làm đề tài nghiên cứu khóa luận tốt nghiệp của mình.

2. Mục đích nghiên cứu

Mục đích nghiên cứu đề tài là sau quá trình tìm hiểu thực tế về thực trạng hoạt động tại phòng Văn hóa-Thông tin huyện Phù Yên, có thể đánh giá những ưu điểm và hạn chế của văn hóa gia đình Việt Nam trong quá khứ và hiện đưa ra các biện pháp cụ thể nhằm góp phần hoàn thiện hoạt động công tác gia đình, xây dựng gia đình văn hóa trên địa bàn huyện, đồng thời vẫn giữ được những giá trị văn hóa truyền thống Việt Nam. Từ đó rút ra được những kinh nghiệm cho bản thân để có thể hoàn thành tốt vai trò của một nhà quản lý trong tương lai.

3. Phạm vi nghiên cứu

Đề tài xác định trọng tâm ở hai phần đó là đưa ra thực trạng và đề xuất hướng giải pháp trong công tác gia đình trong giai đoạn hiện nay. Phần thực trạng đề cập đến những vấn đề về công tác gia đình tại địa bàn huyện Phù Yên tỉnh Sơn La trong năm năm trở lại đây.

4. Đối tượng nghiên cứu

Thực trạng xây dựng và phát triển gia đình nếp sống văn hóa, phòng chống bạo lực gia đình, tuyên truyền phòng tránh các tệ nạn xã hội và công tác gia đình của các hộ gia đình thuộc các xã trên địa bàn huyện Phù Yên, tỉnh Sơn la.

5. Phương pháp nghiên cứu

- Phương pháp quan sát
- Phương pháp thu thập số liệu
- Phương pháp phỏng vấn
- Phương pháp điều tra bằng bảng hỏi

6. Bố cục

Ngoài phần mở đầu, kết luận, danh mục tài liệu tham khảo, khóa luận được kết cấu 3 chương:

Chương 1. Vai trò, chức năng của gia đình và công tác gia đình hiện nay.

Chương 2. Thực trạng hoạt động công tác gia đình ở huyện Phù Yên tỉnh Sơn La.

Chương 3. Những giải pháp đối với công tác gia đình ở huyện Phù Yên tỉnh Sơn La trong giai đoạn hiện nay.

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Vũ Tuấn Anh và Trần Thị Vân Anh, (2004), *Lịch sử và triển vọng phát triển kinh tế hộ* (Dẫn lại theo Lê Ngọc Văn chủ biên: *Thực trạng và những vấn đề đặt ra đối với gia đình Việt Nam hiện nay*). Ủy ban dân số, gia đình và trẻ em, tr174.
2. Mai Huy Bích, (1993), *Đặc điểm gia đình của đồng bằng Sông Hồng*. Nxb Văn hóa thông tin Hà Nội.
3. Đỗ Thị Bình, Lê Ngọc Văn, Nguyễn Linh Khiếu, (2002), *Gia đình Việt Nam và người phụ nữ trong thời kì công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước*, Nxb Khoa học xã hội, tr.61.
4. Vũ Quang Hà, (2001). *Các lý thuyết xã hội học*. Nxb Đại học Quốc gia Hà Nội.
5. Lê Như Hoa, (2001), *Văn hóa gia đình với việc hình thành và phát triển nhân cách trẻ em*. Nxb Văn hóa - thông tin Hà Nội.
6. Ngô Công Hoàn, (1993), *Tâm lý học gia đình*, Đại học Sư phạm I Hà Nội, tr.7.
7. Vũ Ngọc Khánh, *Văn hóa gia đình Việt Nam*. Nxb Văn hóa - thông tin.
8. Vũ Ngọc Khánh, (1998). *Văn hóa gia đình*. Nxb văn hóa dân tộc Hà Nội.
9. Tạ Văn Thành, (1997), *Văn hóa gia đình và gia đình văn hóa*. Trong Bộ văn hóa thông tin. *Xây dựng gia đình văn hóa trong sự nghiệp đổi mới*. Nxb Chính trị Quốc gia Hà Nội, tr162 – 167.
10. Ảnh hưởng của các hệ tư tưởng và tôn giáo đối với con người Việt Nam hiện nay (1997) NXB Chính trị Quốc gia, Hà Nội.
11. Báo cáo kết quả hoạt động công tác gia đình năm 2013 của phòng Văn hóa - thông tin huyện Phù Yên, tỉnh Sơn La.

12. Hội nghị sơ kết 3 năm triển khai thực hiện mô hình phòng, chống bạo lực gia đình huyện Phù Yên, tỉnh Sơn La giai đoạn 2011- 2013 và tập huấn công tác gia đình.
13. Kế hoạch hoạt động xây dựng công tác gia đình trong những năm tới của phòng văn hóa - thông tin huyện Phù Yên, tỉnh Sơn la.
14. Một số vấn đề cơ bản về gia đình và công tác gia đình (tài liệu dùng cho cán bộ làm công tác gia đình tỉnh Sơn La).
15. Nghị định quy định về công tác gia đình số 02/2013/ND-CP của Chính phủ.
16. Trong họ ngoài làng (1993), khảo cứu về phong tục Việt Nam. Nxb mũi Cà Mau.
17. Văn bản pháp luật- chuyên mục pháp luật về hôn nhân và gia đình.
18. Các trang web:
 - Congthongtindientuhuyenphuyen. <http://www.phuyen.gov.vn/wps/portal>
 - Congthongtindientutinhsomla. <http://www.sonla.gov.vn/>
 - <http://www.Cinet.Org> (Bộ văn hóa -thể thao và du lịch).
19. F.Angghen. *Nguồn gốc của gia đình, của chế độ tư hữu và nhà nước*.
Tuyển tập Mác – Angghen tập VI Nxb Sự thật, 1994 tr89.